Tħejjija għall-Miġja tal-Papa

Tliet Papiet fl-Istorja t'Għawdex

IL-PAPA PIJU IX

Il-Fundatur tad-Djoċesi tagħna

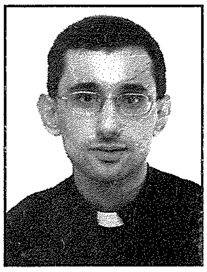

kitba ta' **Fr. GEOFFREY G. ATTARD**

Giovanni Mastai Ferretti twieled fis-Senegallja nhar it-12 ta' Mejju, iben il-Konti Girolarmo Mastai Ferretti u Caterina Solazzi. Huwa studja f'Volterra u kien ordnat saċerdot nhar id-19 ta' April 1819. Bħala student mhux reġistrat, hu kien akkumpanja lil Mons. Giovanni Muzi, delegat appostoliku għar-Repubbliki ta' Chile u Perù fuq vjaġġ appostoliku twil u diffiċli. Kien ikkonsagrat isqof ta' Spoleto nhar it-3 ta' Ġunju 1827 u mexxa din il-belt waqt ir-rewwixti rivoluzzjonarji tal-1831, wara li kienet ipproklamata sistema ta' paċi u moderazzjoni. Il-Papa Girgor XVI imbagħad ħatru isqof ta' Imola nhar is-17 ta' Diċembru 1832. Ħatru kardinal bit-titlu ta' San Pietru u San Marċellinu fl-1840. Kien f'din il-kapaċità li ħa sehem fil-konklavi ta' nhar l-14 ta' Ġunju 1846 li ħareġ minnu papa.

Karattru

Monsinjur Balan, wieħed mid-diversi kittieba li ħallielna kitbiet dwar il-karattru u l-personalità ta' dan il-Papa,

tana deskrizzjoni interessanti tiegħu. Hu jgħid li Papa Piju kien bniedem ta' virtù singulari. Kien bniedem ta' pjetà u ta' safa u l-karattru tiegħu kien wieħed moderat u mimli bil-kompassjoni. Fl-istess waqt, fil-kwistjonijiet politiċi, Papa Piju kien bniedem ta' fermezza u anke espert. Kien kapaċi jifhem il-kundizzjonijiet diffiċli tas-soċjetà ta' żmienu u kellu esperjenza personali ta' diversi diffikultajiet u b'mod speċjali tas-setet li kienu jattakkaw il-Knisja f'dak iż-żmien. Kien imħarreġ fid-dixxiplina ekkleżjastika, kien elokwenti u sobriju u b'personalità attraenti. Il-Papa kien bniedem ta' qalb tajba u ma kont issib fih ebda ħjiel ta' favoritiżmu jew nepotiżmu; dan kien meqjus valur kbir fih innifsu f'dawk iż-żminijiet. Kien ukoll ġeneruż u jħobb jagħti l-għajnuna lil min isib ruħu fil-bżonn; kien jipproteġi b'qawwa lill-batuti u mimli b'sens ta' affezzjoni u ta' kuxjenza singulari delikata. Kellu fuq kollox devozzjoni speċjali lejn il-Verġni Marija u lejn San Ġużepp.

Suċċessur ta' Pietru

L-inkurunazzjoni sollenni tal-Kardinal Giovanni Mastai Ferretti seħħet nhar il-21 ta' Ġunju f'bażilika ffullata. Hekk kif qagħad bil-qiegħda fuq it-tron papali, indaqqet l-antifona *Corona aurea super caput eius* u l-Kardinal Riario Sforza qiegħed fuq ir-ras tal-Papa t-tjara papali magħrufa bħala trirenju. Il-Prinċep Torlonia ħallas l-isparar kollu li sar u li dawlu Piazza del Popolo.

Ħafna minn dak li nafu dwar dan il-Papa, nafuh minn dak li nkiteb dwaru. Fost dawn insemmu l-Kardinal Gizzi li wasal f'Ruma fi tmiem Awwissu fl-1846 u ntagħżel minnu sabiex ikun Kardinal Segretarju tal-Istat. Dan il-prinċep tal-Knisja kiteb hekk dwar l-ewwel laqgħa tiegħu mal-Papa l-ġdid:

"**Ħassejtni tassew imqanqal mit-tjubija li l-Papa laqagħni biha. Imtlejt bl-ammirazzjoni għan-nobbiltà tas-sentimenti tiegħu u għall-mod kif hu kien qed jaqdi l-uffiċċju li Alla kien afdalu. Stajt nifhem li kienet ix-xewqa kbira tiegħu li jdaħħal fl-amministrazzjoni tal-istat dawk ir-rimedji li ż-żminijiet kienu jitolbu, u li fl-istess waqt ma xtaqtx li jkun ikkundizzjonat mill-ġrajjiet ta' madwaru.** Papa Piju IX tkellem miegħi b'serenità liema bħalha u wera li kien qed jifhem sewwa l-gravità taċ-ċirkostanzi li fihom kienet tinsab l-Italja. Hu ma warrabx minn quddiemu l-ġrajjiet li kienu qed iseħħu madwaru imma

dejjem fittex li jqiegħed il-fidi tiegħu f'Alla sabiex jgħinu fit-tempesta qalila li kien dieħel għaliha".

Il-personalità tal-Papa l-ġdid kienet waħda magħmula minn tjubija u ħlewwa li mal-ewwel daqqa t'għajn setgħu jidhru bħal dgħufija u forsi wkoll sempliċità; it-tendenzi riformisti tal-familja tiegħu kienu magħrufa minn kulħadd. M'hemmx dubju li Papa Piju beda l-pontifikat tiegħu mħeġġeġ b'sens qawwi ta' riforma u tibdil – mażżmien, wara li beda jilmaħ u jifhem il-kumplessità tal-problemi politiċi fl-Ewropa u fl-Italja, hu kellu jibdel din it-tattika hekk li sar ferm konservattiv. Fil-konklavi kien hemm min kien kontra tiegħu minħabba li oriġinarjament kien meqjus liberali u fost dawn insemmu lill-Kardinal Lambruschini li kien segretarju tal-istat tal-Papa Girgor XVI. Ħafna kienu dawk li ħasbu li mal-wasla ta' Papa Piju IX, il-Knisja u r-Rivoluzzjoni kienu sa jaslu għal ftehim komuni.

Żminijiet diffiċli

Is-sena 1848 tibqa' magħrufa fl-istorja tal-Ewropa bħala "is-sena tar-rivoluzzjonijiet". Il-Papa kellu jħalli l-Vatikan. Dakinhar il-Gvern Ingliż kien indaħal fil-kwistjoni u saħansitra offra lill-Papa li jiġi joqgħod Malta. Imma minflok il-Papa kien mar Gaeta fejn kien intlaqa' mir-Re ta' Napli. Piju IX kien telaq bil-moħbi minn Ruma nhar l-24 ta' Novembru 1848 u dakinhar kien qed jgħix fil-Quirinale. Dwar dan il-Papa, il-Prinċep Von Metternich stqarr hekk: "Minn meta tqiegħdet fuq rasu t-tjara papali, Papa Piju nqabad f'xibka li issa ma jafx kif sa jaqbad joħroġ minnha. Jekk l-affarijiet ikomplu sejrin hekk, hu sa jkollu jħalli Ruma f'karozzella".

Il-ħarba ta'Papa Piju barra minn Ruma ma kienet xejn inqas avventuruża mill-ħarba ta' Lwiġi XVI ta' Franza lejn Varennes fl-1792 imma b'xorti tajba, l-esperjenza ta' Papa Piju kellha tispiċċa aħjar. Madankollu l-effetti ta' din il-ħarba, il-Papa qatt ma seta' jinsihom u m'hemmx dubju li nfluwenzaw il-kors tal-pontifikat imqalleb tiegħu.

Id-djoċesi Għawdxija

Fostna l-Maltin, il-Beatu Papa Piju IX jibqa' magħruf l-aktar bħala l-fundatur tad-djoċesi ta' Għawdex. L-Għawdxin kienu ilhom jitħabtu biex ikollhom djoċesi. L-aktar żewġ persuni li ħadmu għaliha kienu Sir Adrian Dingli u Mons. Pietru Pace, saċerdot mir-Rabat t'Għawdex. Wara ġrajja twila ta' qtigħ il-qalb u kuraġġ, id-djoċesi għal Għawdex waslet nhar Settembru 1864 u l-Knisja Kolleġġjata Matriċi tal-Assunta mdawra mill-ħitan taċ-Ċittadella, saret il-Katidral tad-Djoċesi l-ġdida. Dun Mikiel Franġisk Buttiġieġ sar l-ewwel isqof ta' Għawdex.

Mafkar ta' Papa Piju jinsab fuq il-presbiterju tal-Knisja Katidrali t'Għawdex li huwa tifkira dejjiema tar-rabta ta' dan il-Papa qaddis mal-gżira tagħna.

Talba tal-1990

– lill-Papa Ġwann Pawlu II waqt il-Viżta Pastorali tiegħu fil-Gżejjer Maltin, 1990

Għal jiem it-Tlugħ Rebbieħ fis-Sema tiegħU
U nżul l-Ispirtu s-Santu fuq l-Appostli
– Festi li nfakkru b'għożża aħna l-Maltin –
L-Id il-Moħbija għażlet fis għalina
Li tiġi żżurna, għażiż maħbub missier;
Tiġi biex tara u tisma', tiġi fostna,
Tiġi tiltaqa' magħna kbar u żgħar,
Tiġi turina kif itkun l-imħabba,
Tiġi turina fejn meħtieġ li nsewwu,
Tiġi turina l-għożża għalina f'qalbek,
Tħeġġeġ ġo qlubna x-xrara li kien kebbes fina
Pawlu ta' Tarsu żmien twil ilu, 'il bogħod.

Missier ħanin, bi lsien stramb għalina,
Imma bid-don tal-Ilsna nifhmu lkoll,
Ħares b'għajnejn ta' ħniena lejna u tbissem
Inti u għaddej bil-pass fostna l-Maltin;
Nissel ġo fina dik l-imħabba t'għaqda
Li fil-Lvant waqqgħet ħajt ta' firda u saħta,
Dewbet mibegħda u kissret ktajjen jasar,
U wriet biss f'Alla t-tama tal-bnedmin.

Inti u għaddej mit-toroq ta' dal-Gżejjer
Tara li mħarbta, żgħar, u dojoq, mgħawġa;
Imma t-triq tagħna Nsara, waħda, nafu;
It-triq li tagħha inti dawl sabiħ!

Inti u għaddej fil-bliet u r-rħula tagħna
Tisma' l-ilsien li Luqa 'berbru' sema';
B'leħinna għoli nfissru l-qalb u l-moħħ.
Biss qalbna tħabbat, demmna jbaqbaq jaħraq,
U nafu nkunu aħwa ta' kulħadd.

Inti u għaddej bejn raba', saqwi, u xagħri,
Tara b'għajnejk u tifhem għaliex xierfa
Nikbru fil-fehma u b'ġildna samranija;
Imma minn ġewwa qalbna taf tinfetaħ,
Twieġeb bil-ħerqa għal sejħet il-Mulej.

Għażiż Ragħaj twajjeb, l' għoġbok tiġi fostna,
Għallimna nħobbu kif int lil Marija.
Għallimna ninżgħu l-interess f'dil-ħajja,
U nwettqu fina Pentekoste ieħor,
Biex ngħixu sewwa fina l-Kelma t'Alla.

Joe Zammit Ciantar
Mejju 1990

Din il-poeżija-talba kienet ippubblikata fuq l-ewwel faċċata tal-ħarġa speċjali ta' "In-Nazzjon Tagħna", tal-Ġimgħa, 25 ta' Mejju 1990, jum il-wasla tal-Papa Ġwann Pawlu II, fil-Gżejjer Maltin.

Joseph Ratzinger

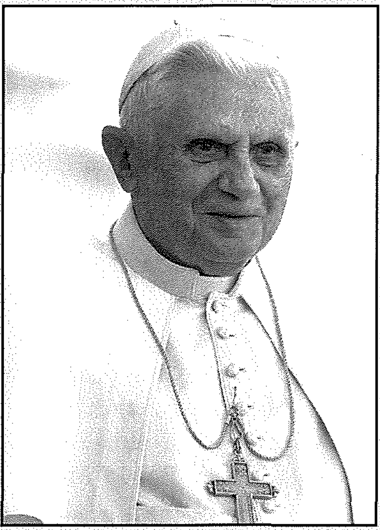

Joseph Alois Ratzinger, illum il-Papa Benedittu XVI, twieled fis-16 ta' April 1927, f'Marktl am Inn, fil-Bavarja, reġjun tal-Ġermanja. Fl-1951 ġie ordnat saċerdot fi Freising, u wara ssokta l-istudji tiegħu fil-Filosofija u t-Teoloġija Dommatika. Għallem f'bosta universitajiet prestiġjużi, u ta l-kontribut tiegħu wkoll fil-Konċilju Vatikan II (1962-1965). Fl-1977 ġie maħtur arċisqof ta' Munich u Freising, u ftit wara Pawlu VI ħatru wkoll Kardinal. Ġwanni Pawlu II, mbagħad, fl-1981 għamlu prefett tal-Kongregazzjoni tad-Duttrina tal-Fidi, fost bosta karigi oħra li ngħata fi ħdan il-Kurja Rumana. Hu ppubblika bosta kotba ta' natura teoloġika u pastorali, li huma punt ta' riferenza għal ħafna fil-qasam tat-Teoloġija. Fid-19 ta' April 2005 il-Kardinal Joseph Ratzinger intgħażel bħala l-264 suċċessur ta' Pietru bħala kap tal-Knisja Kattolika.

Francesco Pio Attard

Mario Abela hu d-disinjatur tal-*logo* taż-żjara tal-Papa. Mario għandu 26 sena u jogħqod ir-Rabat, Għawdex. Huwa għalliem tal-pittura u d-disinn u *freelance Graphic Designer*. Aħna lil Mario stedinnieh biex jagħtina l-ħsieb wara d-disinn tal-*logo*. Mario qalilna:

"Fid-disinn tiegħi hemm dgħajsa u salib fuqha li jispikka. Tissimbolizza li persuna speċjali għall-Kristjaniżmu f'Malta ser iżur il-gżejjer tagħna. Din il-persuna ma hi ħadd għajr il-Papa. Se jżurna bħalma għamel San Pawl 1950 sena ilu. Il-Kristjanità, għal darb' oħra, qed iżżurna f'persuna.

Id-disinn huwa wieħed sempliċi imma ċar fil-messaġġ tiegħu. L-iskala tal-kuluri hija waħda paċifika u serena. Il-kulur blu huwa simbolu tal-baħar li jikkaratterizza l-gżejjer tagħna u l-istess baħar li wassal lil San Pawl fuq dawn il-gżejjer, filwaqt li l-kulur abjad u l-isfar dehbi jissimbolizzaw il-kuluri tal-bandiera tal-Papa.

Is-sempliċità li biha ħdimt dan id-disinn, tgħin lil dik jew lil dak li qed jara d-disinn biex jifhmu aktar il-kunċett ta' warajh. Jien żammejt it-tema li għamlu l-isqfijiet bħala binarju għad-disinn tiegħi; "jeħtieġ iżda illi naslu fi gżira". Infatti meta wieħed jikkompara

d-disinn mat-tema, jinnota li l-messaġġ ġie biss trasfigurat f'disinn. Personalment jien kuntent ħafna b'din l-idea li ħriġt biha bħala *logo* għall-miġja tal-Papa u nispera li jkolli aktar okkażjonijiet bħal dawn biex nikkontribwixxi t-talent tiegħi għall-unur tal-Maltin u l-Għawdxin kollha."

Il-jum tat-18 ta' April 2010 jibqa' fil-fakra tal-Għawdxin. Dakinhar waqt iċ-ċelebrazzjoni tal-Quddiesa tiegħu fuq il-Fosos tal-Furjana, il-Q.T. Papa Benedittu XVI ta qima lill-kwadru mirakuluż tal-Madonna Ta' Pinu billi offrilha warda tad-deheb. Dakinhar l-Għawdxin qasmu bi ħġarhom minn kmieni filgħodu biex jattendu għall-Quddiesa tal-Papa. Kienu bosta dawk l-Għawdxin li taw sehemhom fit-tħejjija u fil-parteċipazzjoni tal-merħba lill-Papa.

Fil-ħarġa ta' Mejju, "Il-Ħajja f'Għawdex" ser tippubblika Suppliment Speċjali bil-kulur bħala tifkira taż-żjara.